

Redaktionens förord

Thomas Taro Lennerfors
Mirja Arnshav
Andreas Linderoth

Härmed har vi nöjet att presentera ett nytt nummer av *Forum navale* för Sjöhistoriska Samfundets medlemmar och för andra intresserade läsare som i linje med Samfundets ambition syftar till att "bidraga till utforskandet av sjöhistorien, i första hand den svenska, i alla dess sammanhang och former".

Föreliggande nummer av *Forum navale* består av tre *vetenskapliga artiklar* som har genomgått oberoende sakkunniggranskning av åtminstone två anonyma granskare. Magnus Rodells artikel analyserar invigningarna av Sjöfartsmuseet i Göteborg, Dan Broströms byst och Sjömanstornet med Kvinna vid havet och hur dessa gjorde den samtida och den historiska sjöfarten till en del av 1930-talet nationsbygge. Anita Schybergson diskuterar i sin artikel namnen på 1600-talets handelsfartyg, varför namnen valdes, och kopplingar till namngivning i utländska flottor. Artikeln utreder också vad namnen berättar om ägarna och deras synsätt och strävanden, deras tankevärld och tro. Harry Svenssons gör en källkritisk granskning om kommandörkapten Emil Boldt-Christmas *Voro vi neutrala?* som publi-

cerades 1946 i vilken Boldt-Christmas hävdade att det fanns nazistiska sympatier inom den svenska försvarsledningen under andra världskriget.

Artiklarna följs av en notis om Albatrossmuseet till minne av den tyska minkryssaren SMS *Albatross* som under rysk beskjutning tog tillflykt mot Gotland och körde upp på stranden söder om Herrvik under första världskriget. Ytterligare en notis handlar om ett dokument som Ulf Sundberg hittade i Riksarkivets handlingar från Arméns flotta, nämligen en plan för hovets förflyttning från Stockholms slott till Drottningholm sommaren 1786.

I *Forum navale* 78 publicerades en notis av John Turesson som problematiserade Peter Hores artikel i *Forum navale* 70 om Operation Paul. Turesson argumenterade i notisen att Luleå hade ett betydligt bättre försvar än det som Hore hävdade i sin ursprungsartikel. Peter Hore har till föreliggande nummer inkommit med en replik och vi har bjudit in John Turesson att svara på repliken.

Sjöhistoriska Samfundet delar varje år ut ett forskarpris till "forskare, svensk eller utländsk, som med sitt vetenskapliga arbete utvecklar kunskapen om svensk maritim historia eller angränsande ämnen." Priset är instiftat till minne av den svenske historikern Jan Glete (1947-2009), styrelseledamot i Samfundet och en av världens främsta specialister på de europeiska örlogsflottorna under tidigmodern tid. Styrelsen beslöt att 2022 års forskarpris till Jan Gletes minne skulle tilldelas den nederländske historikern Hielke van Nieuwenhuize med följande motivering: "Den nederländske forskaren Hielke van Nieuwenhuize belönas för sin innovativa forskning om nederländska officerare och deras karriärer i den svenska flottan c:a 1620-1650. Hans forskning visar att nederländare anställdes främst på grund av sina kunskaper i sjömanskap och navigation och att de ofta användes för uppdrag utanför Östersjön, exempelvis resor till kolonin Nya Sverige. Hielke van Nieuwenhuizes disputerade i Leiden 2006."

Redaktionen och styrelsen rekommenderar som vanligt medlemmarna att besöka Samfundets webbplats (www.sjohistoriskasamfundet.se) där samtliga tidigare utgivna nummer av *Forum navale*, samt dess tidiga skrifter, finns att tillgå i fulltext.